

Vlaams
Parlement

stuk **929** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 2 februari 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heren Jan Roegiers, Johan Verstreken, Sven Gatz
en Marc Hendrickx en de dames Ulla Werbrouck en Elisabeth Meuleman

betreffende het veroordelen van de moord op
David Kato en het bestrijden van homofobie in de wereld

TOELICHTING

Op woensdag 26 januari 2011 werd David Kato, een vooraanstaande Oegandese holebi-activist brutaal om het leven gebracht in zijn woning in de buurt van Kampala. Hij was homoseksueel in een land waar homofobie hoogtij viert. David Kato zijn strijd was er één voor meer verdraagzaamheid en begrip voor iedereen, ongeacht seksuele geaardheid. Hij was een vurig verdediger van de rechten van holebi's en transgenders, een uiterst kwetsbare gemeenschap in Oeganda en heel Afrika.

Dit was zeker niet de eerste keer dat Oeganda negatief in het nieuws kwam als het over holebirechten gaat. Homoseksualiteit wordt er nog steeds beschouwd als afwijkend en seks tussen mensen van hetzelfde geslacht is er een criminele daad waarop zware gevangenisstraffen tot veertien jaar staan. Oeganda schokte vorig jaar de halve wereld toen er plannen waren om de bestaande wetgeving nog strenger te maken. Zo zouden bijvoorbeeld homo's met hiv de doodstraf kunnen krijgen. Wie een homo kent, zou hem onmiddellijk moeten aangeven, zelfs eigen familieleden, op straffe van drie jaar gevangenis.

Door de enorme internationale druk verklaarde president Museveni het wetsvoorstel te laten schrappen. Onder meer Zweden en andere donorlanden dreigden de geldkraan – Oeganda is sterk afhankelijk van buitenlandse donaties – dicht te draaien. Het wetsvoorstel is vooralsnog niet goedgekeurd, maar het idee om homo's en lesbiennes strenger aan te pakken, is nog steeds springlevend. Meer zelfs, internationale waarnemers vermoeden dat het er kort na de algemene verkiezingen van februari 2011 toch van zal komen.

Religieuze groepen hebben er meermaals mee gedreigd het recht in eigen hand te nemen als de homowet niet verstrengd zou worden. In de documentaire 'Uganda, killing in the name of God', in 2010 gemaakt door de Franse journalist Dominique Mesmin, horen we een vooraanstaande imam verklaren dat hij een geheime militie aan het trainen is om zelf af te rekenen met de homo's als het wetsvoorstel om de doodstraf daarvoor in te voeren, niet werd goedgekeurd. Ook verschillende pastoors van de Born Again Christians zeggen letterlijk dat alle homo's moeten worden vermoord en ze roepen daar tijdens hun talloze bidsessies openlijk toe op. De Born Again-christenen waren in 2009 de initiatiefnemers van het beruchte wetsvoorstel en hebben zeer goede banden met president Museveni. Ze zeggen in de documentaire over 50 tot 100 parlementsleden te beschikken, op een totaal van 300.

Recent nog werd in de plaatselijke krant Rolling Stone opgeroepen om alle holebi's in Oeganda te vermoorden onder de titel 'Hang ze op, ze hebben het gemunt op onze kinderen'. Deze krant organiseerde een heuse heksenjacht op holebi's en publiceerde tientallen foto's en een lijst van 100 'verdachten', inclusief hun adresgegevens. Sindsdien is er een grote stijging van het aantal gevallen van agressie gericht tegen holebi's, met de moord op David Kato als – voorlopig – triest hoogtepunt. Rolling Stone werd onlangs veroordeeld tot een schadevergoeding en moet de publicatie van foto's en 'verdachte holebi's' stopzetten. Maar het kwaad is geschied: David Kato prijkte, als eerste in de dodenlijst, op de voorpagina.

Nog geen jaar geleden was David Kato op bezoek in Brussel. In een interview met de ngo Wish voorspelde hij zijn eigen dood. Hij verklaarde bovendien dat de extreme antihomowet die in de pijn zat – en nog steeds zit – "een genocide kon veroorzaken" doordat er bewust enorm veel haat gezaaid wordt in zijn land.

Het is niet omdat we in België en Vlaanderen al erg ver staan op het vlak van rechten voor holebi's en transgenders dat we onze ogen mogen sluiten voor wat er in andere landen gebeurt. Dat principe geldt uiteraard niet alleen voor de rechten van holebi's en trans-

genders in Afrika, maar voor de rechten van alle mensen, waar ook ter wereld. Het Afrikaanse continent verdient speciale aandacht ter zake, maar de Verenigde Naties riepen – op Mensenrechtendag 2010 – de nog meer dan 70 landen, die homoseksualiteit als misdaad beschouwen, op om seksuele geaardheid universeel te decriminaliseren.

Tot slot nog een uittreksel uit het Jaarrapport 2010 van Amnesty International over Oeganda:

“Wetshandhavers werden niet ter verantwoording geroepen voor mensenrechtenschendingen, waaronder het onwettig doden van mensen, marteling en mishandeling. De regering legde de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid aan banden. Ofschoon gendergebaseerd geweld veel voorkwam, werden daders zelden voor de rechter gebracht, en de invoering van langverbeide wetwijzigingen liet op zich wachten. Lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders stonden bloot aan discriminatie en andere mensenrechtenschendingen, en een wetsvoorstel dreigde discriminatie van deze groepen alleen maar steviger te verankeren.”.

Jan ROEGIERS

Johan VERSTREKEN

Sven GATZ

Marc HENDRICKX

Ulla WERBROUCK

Elisabeth MEULEMAN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat:
 - 1° in een groot aantal Afrikaanse landen toenemende haatuitlatingen tegen, en criminalisering en vervolging van de LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender)-gemeenschap worden gesignaleerd;
 - 2° de recente gewelddadige gebeurtenissen in landen als Malawi en Oeganda, met als (voorlopig) triest hoogtepunt de brutale moord op mensenrechten- en holi-birechtenactivist David Kato, door verschillende actoren en factoren, zowel in Oeganda als in heel Afrika, openlijk worden aangemoedigd;
 - 3° het verbod op homoseksualiteit of de strenge straffen die daarop staan, het gebruik door vooraanstaande politici en religieuze leiders van opruiende of bedreigende taal of van haat getuigende uitspraken en de nalatigheid van de politie, die de criminele daden ingegeven door homofobie niet au serieux neemt;
 - 4° verklaringen en acties van politieke en religieuze leiders een grote impact hebben op de publieke opinie, en dat zij dus een belangrijke verantwoordelijkheid dragen als het gaat om het leveren van een positieve bijdrage tot een klimaat van verdraagzaamheid en gelijkheid;
- gelet op:
 - 1° de veroordeling op 27 januari 2011 van de moord op David Kato, een prominente Oegandese holi-birechten-activist en verdediger van de mensenrechten;
 - 2° de oproep van de Verenigde Naties aan de Oegandese Regering om de veiligheid van holebi's en transgenders in het land te verzekeren;
 - 3° de oproep van zowel de Verenigde Naties als mensenrechtenorganisaties Human Rights Watch en International Service for Human Rights tot een 'snel en onpartijdig' onderzoek naar de moord op David Kato;
 - 4° de verklaring van de Oegandese minister van Ethiek en Integriteit dat "(h)omosexuals can forget about human rights" en het twijfelachtige engagement van de president om de – nog steeds voorliggende – omstreden strenge antihomowet te schrappen;
 - 5° het Jaarrapport 2010 van Amnesty International en de bezorgdheid bij andere mensenrechtenorganisaties over de situatie van holebi's en transgenders in Oeganda in het bijzonder en Afrika in het algemeen;
 - 6° de oproep van VN secretaris-generaal Ban Ki-moon op 10 december 2010 – gericht aan de meer dan 70 landen die homoseksualiteit nog steeds als misdaad beschouwen – om seksuele geaardheid volledig en universeel te decriminaliseren en mensenrechten steeds te laten prevaleren op culturele attitudes en contradictorische maatschappelijke denkbeelden;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° bij de Oegandese autoriteiten haar afschuw uit te drukken voor de laffe moord op David Kato en er solidariteit te betuigen met mensenrechtenactivisten in het algemeen en voorvechters van gelijke rechten voor LGBT's in het bijzonder;
 - 2° met aandrang te vragen zo snel mogelijk een objectief onderzoek naar de moord op David Kato te voeren en de schuldigen voor de rechter te brengen;
 - 3° er bij de Oegandese Regering nadrukkelijk op aan te dringen het wetsvoorstel tot een verstrenging van de straffen op homoseksualiteit definitief te schrappen en zich in dat verband te aligneren naar de internationale mensenrechtenstandaarden en de strijd tegen discriminatie op grond van seksuele geaardheid op te voeren;

- 4° om publiekelijk haar afkeuring uit te spreken over initiatieven die genomen worden die aanzetten tot discriminatie of haat op grond van seksuele geaardheid en/of genderidentiteit;
- 5° bij ontmoetingen van één van haar leden met leiders van landen die een homofoob beleid voeren – in het bijzonder Oeganda – deze thematiek uitdrukkelijk op de agenda te zetten;
- 6° zelf initiatieven op de agenda te zetten en aan te dringen op initiatieven om in samenwerking met de federale overheid, de Europese instellingen, internationale instellingen of andere donoren in de betrokken landen, om de oprukkende homofobie in derde landen een halt toe te roepen;
- 7° er uitdrukkelijk en blijvend op toe te zien dat er in de landen waarmee we samenwerkingsovereenkomsten afgesloten hebben of zullen afsluiten, geen vervolgingen plaatshebben van holebi's of transgenders, noch dat er actief of passief aanzet wordt tot discriminatie van of geweld op deze groep, en in voorkomend geval onmiddellijk en passend te reageren.

Jan ROEGIERS

Johan VERSTREKEN

Sven GATZ

Marc HENDRICKX

Ulla WERBROUCK

Elisabeth MEULEMAN